

OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 16 maja 1996 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie oświaty.

1. Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 101, poz. 504) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 28 lutego 1992 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 26, poz. 113),
- 2) ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254),
- 3) ustawą z dnia 3 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 127, poz. 585),
- 4) ustawą z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3),
- 5) ustawą z dnia 4 marca 1994 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 53, poz. 215),
- 6) ustawą z dnia 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 101, poz. 504)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 97–103 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425), które stanowią:

„Art. 97. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 197 i 198, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w preambule wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;

2) w art. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni:

a) przedszkoli i szkół publicznych oraz zakładów kształcenia

- i placówek doskonalenia nauczycieli,
- b) placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, ochotniczych hufców pracy i ośrodków adaptacyjnych, prowadzonych przez ministrów i inne organy administracji oraz gminy na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425),”
- b) w pkt 5 skreśla się wyraz „szkołach” i przecinek po tym wyrazie, a wyrazy „związki spółdzielcze” zastępuje się wyrazem „spółdzielnie”,
- c) w pkt 7 skreśla się wyrazy „politycznych i”,
- d) dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
- „8) nauczyciele zatrudnieni w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych w zakresie ustalonym ustawą.”;
- 3) w art. 2 wyrazy „Milicji Obywatelskiej” zastępuje się wyrazem „Policji”;
- 4) w art. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) organie nadzorującym szkołę bez bliższego określenia — rozumie się przez to organ lub osobę prowadzącą szkołę”;
- 5) w art. 5:
- a) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazie „instruktorów” dodaje się wyrazy „oraz kierowników”, a po wyrazie „zakwaterowania” skreśla przecinek i dodaje wyrazy „oraz w ochotniczych hufcach pracy”,
- b) skreśla się ust. 2;
- 6) w art. 6 w ust. 1 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jako państwa socjalistycznego” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 7) w art. 7 w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „rady pedagogicznej” dodaje się wyrazy „i rady szkoły, podjętymi w ramach ich kompetencji stanowiących”;
- 8) art. 8 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 8. Organy uprawnione do sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz zasady sprawowania tego nadzoru określają odrębne przepisy.”;
- 9) w art. 10 w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „7) bezpośrednio przed mianowaniem wykonywał nieprzerwanie przez co najmniej dwa lata, w pełnym wymiarze zajęć, pracę pedagogiczną w szkole lub pracę dydaktyczną na stanowisku nauczyciela akademickiego, która została pozytywnie oceniona. Jeżeli w okresie trzech lat nieprzerwanej pracy w szkole licząc od dnia zatrudnienia nie dopełniono obowiązku oceny pracy nauczyciela, a spełnia on pozostałe warunki do mianowania, uzyskuje mianowanie z mocy prawa. Do okresu nieprzerwanej pracy wlicza się przerwy z powodu choroby lub urlopów, innych niż wypoczynkowy, trwające łącznie nie dłużej niż trzy miesiące. W przypadku przerwy trwającej dłużej niż trzy miesiące, okres trzyletniej pracy przedłuża się o czas przerwy przekraczającej trzy miesiące.”;
- 10) art. 11 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 11. Nauczycieli mianuje lub zawiera z nimi umowy o pracę dyrektor szkoły.”;
- 11) w art. 12 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zobowiązać nauczyciela do podjęcia doskonalenia zawodowego w określonej formie.”;
- 12) w art. 15 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 13) art. 17 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 17. 1. Zasady powierzania stanowisk kierowniczych w szkole określają odrębne przepisy.
2. Nauczyciele powołani na stanowisko kuratora oświaty oraz nauczyciele przechodzący do pracy w urzędach administracji państwowej na stanowiska wymagające kwalifikacji pedagogicznych otrzymują urlop bezpłatny na czas zajmowania tych stanowisk.”;
- 14) w art. 23:
- a) w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „Organ nadzorujący szkołę uprawniony do mianowania” zastępuje się wyrazami „Dyrektor szkoły”;
- b) w ust. 3 wyrazy „organ właściwy w myśl art. 11” oraz wyrazy „właściwy organ nadzorujący szkołę” zastępuje się wyrazami „dyrektora szkoły”;

- 15) w art. 24:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Dyrektor szkoły może ustalić negatywną ocenę pracy nauczyciela.”;
  - b) w ust. 2 wyrazy „Organ bezpośrednio nadzorujący szkołę” zastępuje się wyrazami „Dyrektor szkoły”,
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3. Nauczyciel ma prawo odwołać się od niesłusznej jego zdaniem oceny do organu nadzorującego szkołę w ciągu 14 dni od dnia powiadomienia o ocenie. Organ nadzorujący szkołę rozstrzyga odwołanie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą.”;
- 16) w art. 25 wyrazy „wydaje organ uprawniony do jego mianowania” zastępuje się wyrazami „podejmuje dyrektor szkoły”;
- 17) w art. 26 w ust. 2 wyrazy „organ uprawniony do mianowania nauczyciela” zastępuje się wyrazami „dyrektor szkoły”;
- 18) w art. 28 w ust. 2 skreśla się wyraz „właściwy”;
- 19) w art. 35 w ust. 2 skreśla się wyraz „właściwego” oraz wyrazy „szczebla wojewódzkiego lub centralnego”;
- 20) w art. 42:
- a) w ust. 4 wyrazy „w uzgodnieniu z radą pedagogiczną” zastępuje się wyrazami „po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej”,
  - b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:
    - „7. Dyrektorom i wicedyrektorom szkół oraz nauczycielom pełniącym inne funkcje kierownicze w szkołach obniża się wymiar obowiązkowych zajęć, określonych w ust. 1, w rozmiarach uzależnionych od wielkości i rodzaju szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji tych zajęć. Dotyczy to również nauczycieli, którzy pełnią funkcje kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono pełnienie tych funkcji.
8. Zasady udzielania i rozmiar zniżek, o których mowa w ust. 7, oraz zasady zwalniania od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 1, określa Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, a w odniesieniu do szkół artystycznych — Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.”;
- 21) w art. 50:
- a) w ust. 1 i 2 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”,
  - b) w ust. 2 i 3 wyrazy „Rada Państwa” zastępuje się wyrazami „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 22) w art. 53:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4. Organy nadzorujące szkoły mogą tworzyć służby socjalne powołane do gospodarowania tymi funduszami, przeznaczonymi na wspólną działalność socjalną i pomoc mieszkaniową dla pracowników.”,
  - b) skreśla się ust. 5 i 6;
- 23) w art. 54:
- a) w ust. 2 wyrazy „terenowych organów administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „organów nadzorujących szkoły”,
  - b) w ust. 3 wyrazy „terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego” zastępuje się wyrazami „organy nadzorujące szkoły”,
  - c) w ust. 4 wyrazy „terenowy organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „organ nadzorujący szkołę”;
- 24) w art. 55 oraz w art. 56 w ust. 2 wyrazy „terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego” zastępuje się wyrazami „organy nadzorujące szkoły”;
- 25) w art. 61 w ust. 2 skreśla się wyraz „bezpośrednio”;
- 26) w art. 70 w ust. 1 wyrazy „organ nadzorujący szkołę” zastępuje się wyrazami „dyrektor szkoły”;
- 27) w art. 73 w ust. 1 wyrazy „organ bezpośrednio nadzorujący szkołę” zastępuje się wyrazami „dyrektor szkoły”;
- 28) w art. 77:
- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
    - „1. W sprawach dyscyplinarnych nauczycieli orzekają w pierwszej instancji komisje dyscypli-

narne przy kuratorach oświaty dla nauczycieli wszystkich szkół na terenie województwa.

2. Drugą instancją w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli jest odwoławcza komisja dyscyplinarna przy Ministrze Edukacji Narodowej, a w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli szkół artystycznych — odwoławcza komisja dyscyplinarna przy Ministrze Kultury i Sztuki, powołane do rozpatrywania odwołań od orzeczeń komisji dyscyplinarnych wymienionych w ust. 1.”

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od prawomocnych orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych odwoławczych komisji dyscyplinarnych przy Ministrze Edukacji Narodowej oraz przy Ministrze Kultury i Sztuki, orzekających karę, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 4, ukaranemu służy prawo wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia.”;

29) w art. 82 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek wykonania postanowień ust. 1 spoczywa na dyrektorze szkoły i organie nadzorującym szkołę.”;

30) w art. 83 w ust. 1 wyrazy „Organ bezpośrednio nadzorujący szkołę” zastępuje się wyrazami „Dyrektor szkoły”;

31) w art. 95 skreśla się użyte dwukrotnie wyrazy „politycznych i”;

32) w art. 97:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Do nauczycieli zatrudnionych w wymiarze nie niższym niż półowa obowiązującego wymiaru zajęć w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych mają zastosowanie przepisy art. 6 ust. 1, art. 46, 50—52, 57, 59, 62, art. 83 ust. 2 i 3, art. 86 i 88—91.

3. Zakres stosowania ustawy do nauczycieli zatrudnionych w szkołach oraz placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez kościoły i inne

związki wyznaniowe określają odrębne przepisy.”

Art. 98. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121 oraz z 1991 r. Nr 55, poz. 234 i Nr 88, poz. 400) w art. 53 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Urzędnikom państwowym zatrudnionym na stanowisku kuratora oświaty lub zatrudnionym w urzędach organów administracji państwowej na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych przysługują uprawnienia określone w art. 30, 31, 32 ust. 3, art. 33, 36, 46, 50—52, 57—60, 86 i 88—90 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela, a okres zatrudnienia na tych stanowiskach wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia nauczyciela określone w tej ustawie.”

Art. 99. W ustawie z dnia 23 października 1987 r. o utworzeniu urzędu Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 33, poz. 178 i z 1990 r. Nr 65, poz. 385) w art. 2 w pkt 1:

1) lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) ustalanie organizacji i zasad działania publicznych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych oraz ramowych statutów poszczególnych typów szkół, a także przedstawianie wniosków w sprawach tworzenia, znoszenia, łączenia i przekształcania szkół wyższych,

c) ustalanie ramowych planów nauczania, minimum programowego wychowania przedszkolnego oraz minimum programowego obowiązkowych przedmiotów nauczanych w szkołach publicznych, a także zestawu dopuszczonych do użytku szkolnego podręczników szkolnych oraz zalecanych środków dydaktycznych,”;

2) dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d) nadzorowanie działalności kuratorów oświaty będących terenowymi organami rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty,”;

3) lit. g) otrzymuje brzmienie:

„g) ustalanie warunków przyjmowania dzieci i młodzieży do publicznych szkół i placówek oświatowo-wycho-

wawczych i opiekuńczo-wychowawczych;”;

4) lit. i) otrzymuje brzmienie:

„i) sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad prowadzonymi szkołami oraz koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju;”.

Art. 100. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 oraz z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczanie religii uczniów szkół publicznych może odbywać się również w szkołach na zasadach określonych w odrębnej ustawie.”,

2) w art. 20 skreśla się ust. 2.

Art. 101. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. Nr 29 poz. 155 oraz z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nauczanie religii uczniów szkół publicznych może odbywać się również w szkołach na zasadach określonych w odrębnej ustawie.”,

2) w art. 21 skreśla się ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1.

Art. 102. W ustawie z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287) skreśla się w art. 16 ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1.

Art. 103. W ustawie z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198, Nr 43, poz. 253 i Nr 87, poz. 506) skreśla się art. 9.”

„Art. 113. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 przepisy wydane na podstawie ustaw wymienionych w art. 114 obowiązują w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z niniejszą ustawą, do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 1992 r.”;

2) art. 2 ustawy z dnia 28 lutego 1992 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 26, poz. 113), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

3) art. 11 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254), który stanowi:

„Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1993 r., z tym że art. 10 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

4) art. 2 ustawy z dnia 3 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 127, poz. 585), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

5) art. 21 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3), który stanowi:

„Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

6) art. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 53, poz. 215), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

7) art. 4, 5 i 7 ustawy z dnia 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 101, poz. 504), które stanowią:

„Art. 4. 1. Do czasu ustalenia podstaw programowych kształcenia w zawodzie, wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy, o której mowa w art. 1, za podstawy te uznaje się obowiązującą dokumentację programową ustaloną przez właściwego ministra i zatwierdzoną przez Ministra Edukacji Narodowej.

2. Działające w dniu wejścia w życie ustawy niepubliczne szkoły, których prowadzenie ewidencji przechodzi, zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, do kompetencji właściwych ministrów, podlegają z urzędu wpisowi do ewidencji prowadzonej przez tych ministrów. Kuratorzy oświaty do dnia 31 grudnia 1995 r. prześlą właściwym ministrom dokumentację tych szkół.

3. Osoby prawne i fizyczne prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy szkoły lub placówki niepubliczne dostosują zasady działalności tych szkół i placówek do wy-

magań określonych w niniejszej ustawie, w terminie do dnia 31 grudnia 1995 r.

- Art. 5. 1. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień zawartych w ustawie wymienionej w art. 1, które zostały zmienione niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie upoważnień w brzmieniu określonym niniejszą ustawą.
2. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nastąpi dostosowanie

przepisów wykonawczych, o których mowa w ust. 1, do upoważnień w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą; dostosowanie może polegać na zmianie dotychczasowych przepisów wykonawczych."

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r., z wyjątkiem przepisu art. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia."

Minister Edukacji Narodowej: *J. J. Wiatr*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 1996 r. (poz. 329)

USTAWA

z dnia 7 września 1991 r.

o systemie oświaty.

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie — respektując chrześcijański system wartości — za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju,
- 2) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
- 3) możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty,
- 4) dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z opieki psychologicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej,
- 5) możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami,

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 lipca 1995 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 101, poz. 504), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

- 6) opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwienie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie,
- 7) upowszechnianie dostępu do szkół średnich, których ukończenie umożliwia dalsze kształcenie w szkołach wyższych,
- 8) możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych,
- 9) zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza ośrodkami wielkomiejskimi i wiejskimi,
- 10)²⁾ utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach,
- 11) upowszechnianie wiedzy ekologicznej wśród dzieci i młodzieży oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska,
- 12)³⁾ opiekę dzieciom i młodzieży osieroconym, pozabawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej,
- 13)³⁾ dostosowanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy.

Art. 2. System oświaty obejmuje:

- 1) przedszkola, w tym specjalne,
- 2)⁴⁾ szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, z wyjątkiem szkół wyższych, w tym specjalne, sportowe oraz mistrzostwa sportowego i artystyczne,
- 3)⁴⁾ placówki oświatowo-wychowawcze, placówki pracy pozaszkolnej oraz placówki kształcenia ustawicznego umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej i kwalifikacji zawodowych, zdobywanie umiejętności, kształtowanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku,
- 4)⁴⁾ poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- 5)⁴⁾ placówki opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne, zapewniające opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej oraz inne działające stosownie do potrzeb w zakresie pomocy i opieki nad dziećmi i młodzieżą,
- 6) rodziny zastępcze,
- 7) ośrodki adopcyjno-opiekuńcze inicjujące i wspomagające zastępcze formy wychowania rodzinnego,

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 8) Ochotnicze Hufce Pracy,
- 9) zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli,
- 10) biblioteki pedagogiczne.

Art. 3. 1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) szkole — należy przez to rozumieć także przedszkole,
- 2) szkole artystycznej — należy przez to rozumieć także szkołę bibliotekarską i animatorów kultury,
- 3) placówce — należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3—5, 7 i 10,
- 4) placówce publicznej — należy przez to rozumieć placówkę prowadzoną przez ministra, inne organy administracji rządowej, gminę i związek komunalny,
- 5)⁵⁾ organie prowadzącym szkołę lub placówkę — należy przez to rozumieć ministra, inne organy administracji rządowej, gminę oraz związek komunalny, inne osoby prawne i fizyczne,
- 6) ministrze — należy przez to rozumieć także kierownika centralnego organu administracji państwowej,
- 7) innych organach administracji rządowej — należy przez to rozumieć wojewodę oraz terenowy organ rządowej administracji specjalnej,
- 8) kuratorze oświaty — należy przez to rozumieć terenowy organ rządowej administracji specjalnej do spraw oświaty,
- 9)⁶⁾ nauczycielu — należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki oraz zakładu kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli,
- 10) rodzicach — należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka,
- 11) uczniach — należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków,
- 12)⁷⁾ profilu kształcenia zawodowego — należy przez to rozumieć kształcenie ogólnozawodowe w zakresie określonej dziedziny gospodarki,
- 13)⁸⁾ podstawie programowej — należy przez to rozumieć obowiązkowe, na danym etapie kształcenia, zestawy treści nauczania oraz umiejętności, które są uwzględniane w programach nauczania i umożliwiają ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych.

2.⁹⁾ Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w stosunku do

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. a) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

decyzji wydawanych przez dyrektora szkoły w sprawach z zakresu obowiązku szkolnego, jest kurator oświaty.

Art. 4. Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, a także szanowania godności osobistej ucznia.

Art. 5. 1. Szkoła i placówka może być szkołą i placówką publiczną albo niepubliczną.

2.¹⁰⁾ Szkoła i placówka, z zastrzeżeniem ust. 4, może być zakładana i prowadzona przez:

- 1) ministra lub inny organ administracji rządowej,
- 2) gminę lub związek komunalny,
- 3) inne osoby prawne,
- 4) osobę fizyczną.

3. Minister, inny organ administracji rządowej, gmina oraz związek komunalny mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

4. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do zakładania i prowadzenia ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz zasady działania tych ośrodków.

5.¹¹⁾ Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli i szkół podstawowych, z wyjątkiem przedszkoli i szkół specjalnych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do obowiązkowych zadań własnych gmin.

6.¹²⁾ Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół ponadpodstawowych, zakładów kształcenia i placówek doskonalenia nauczycieli, przedszkoli specjalnych, szkół specjalnych, szkół dla dorosłych oraz placówek publicznych — należy do obowiązków państwa.

7.¹³⁾ Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- 2) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- 3) zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły lub placówki,
- 4) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, wychowania i innych zadań statutowych.

8.¹⁴⁾ Przepisów ust. 7 pkt 2 i 3 nie stosuje się do organów prowadzących niepubliczne szkoły i placówki.

9.¹⁴⁾ W celu wykonywania zadań wymienionych w ust. 7, organy prowadzące szkoły i placówki mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek.

10.¹⁴⁾ Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze zarządzenia, organizację oraz zasady działania jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej publicznych szkół i placówek prowadzonych przez ministrów i inne organy administracji rządowej.

Art. 5a.¹⁵⁾ 1. Zapewnienie środków na utrzymanie prowadzonych przez gminy publicznych szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, należy do obowiązków państwa. Środki te przekazywane są gminom w formie subwencji i dotacji, których sposób naliczania określony jest w odrębnej ustawie.

2. Gmina może zwiększyć środki na wynagrodzenia nauczycieli w szkołach i placówkach wymienionych w ust. 1 w stosunku do środków na wynagrodzenia zagwarantowanych przez państwo.

3. Prawa i obowiązki nauczycieli publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek określa ustawa — Karta Nauczyciela.

Art. 6. Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1)¹⁶⁾ prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstaw programowych wychowania przedszkolnego,
- 2) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Art. 7. 1. Szkołą publiczną jest szkoła, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania,
- 2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach,
- 4)¹⁷⁾ realizuje:

a) programy nauczania zawierające podstawy programowe obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących, a w przypadku szkół zawodowych — również podstawy programowe kształcenia w danym zawodzie lub profilu kształcenia zawodowego,

b) ramowy plan nauczania,

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. e) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

5)¹⁸⁾ realizuje ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów.

2. Szkoły publiczne umożliwiają uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych.

3.¹⁹⁾ Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej wymienione w ust. 2, jeżeli:

1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ust. 1 pkt 4 lit. a),

2) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, z wyjątkiem egzaminów wstępnych,

3) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych,

4) w przypadku szkoły zawodowej — kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, albo w innych zawodach za zgodą Ministra Edukacji Narodowej,

5) zatrudnia nauczycieli przedmiotów obowiązkowych posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych.

Art. 8. Szkoła podstawowa może być tylko szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej.

Art. 9. 1.²⁰⁾ Szkoły ponadpodstawowe publiczne i niepubliczne dzielą się na:

1) szkoły zasadnicze, dające wykształcenie ogólne i zasadnicze zawodowe oraz możliwość dalszego kształcenia się w szkole średniej,

2) szkoły średnie ogólnokształcące, dające wykształcenie średnie ogólne z możliwością uzyskania świadectwa dojrzałości (licea ogólnokształcące),

3) szkoły średnie zawodowe:

a) dające wykształcenie średnie ogólne z możliwością uzyskania świadectwa dojrzałości oraz wykształcenie zasadnicze zawodowe (licea zawodowe),

b) dające wykształcenie średnie ogólne i zawodowe z możliwością uzyskania świadectwa dojrzałości (technika, licea i szkoły równorzędne),

c)²¹⁾ dające możliwość uzupełnienia wykształcenia ogólnokształcącego o wykształcenie zasadnicze zawodowe lub o średnie zawodowe (szkoły policealne i pomaturalne),

4) (skreślony²²⁾).

2.²³⁾ Minister Edukacji Narodowej może określać, w drodze rozporządzenia, inne typy szkół niż wymienione w ust. 1 pkt 1—3 oraz ustalać zasady ich działania.

3.²⁴⁾ Minister Kultury i Sztuki określa, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych oraz ustala zasady ich działania.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady tworzenia sieci publicznych szkół ponadpodstawowych.

5.²⁵⁾ Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Prezesem Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki określa, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady działania klas i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego.

Art. 10. 1.²⁶⁾ Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej, z wyjątkiem szkoły medycznej, można również uzyskać na podstawie egzaminów eksternistycznych.

2.²⁷⁾ Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do szkół artystycznych Minister Kultury i Sztuki określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych oraz zasady odpłatności za ich przeprowadzanie.

Art. 11. 1.²⁸⁾ Świadectwa i dyplomy państwowe wydawane przez uprawnione do tego szkoły oraz placówki kształcenia ustawicznego są dokumentami urzędowymi.

2. Minister Edukacji Narodowej określa w drodze rozporządzenia:

1) zasady wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposób dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasady legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,

2) zasady odpłatności za wykonywanie czynności wymienionych w pkt 1.

Art. 12. 1. Uznając prawo rodziców do religijnego wychowania dzieci, szkoły publiczne podstawowe organizują naukę religii na życzenie rodziców, szkoły publiczne ponadpodstawowe — na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie.

2. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z władzami Kościoła Katolickiego i Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych określa, w drodze roz-

²²⁾ Przez art. 1 pkt 9 lit. a) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 1.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

porządzenia, warunki i sposób wykonywania przez szkoły zadań, o których mowa w ust. 1.

Art. 13. 1.²⁹⁾ Szkoła i placówka publiczna umożliwiają uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury.

2. Na wniosek rodziców nauka, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona:

- 1) w osobnych grupach, oddziałach lub szkołach,
- 2) w grupach, oddziałach lub szkołach — z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury,
- 3) w międzyszkolnych zespołach nauczania.

3.³⁰⁾ Minister Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób wykonywania przez szkoły i placówki zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności minimalną liczbę uczniów, dla których organizuje się poszczególne formy nauczania wymienione w ust. 2.

4. W pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły publiczne zapewniają podtrzymywanie kultury i tradycji regionalnej.

Rozdział 2

Wychowanie przedszkolne i obowiązek szkolny

Art. 14. 1. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3—6 lat.

1a.³¹⁾ W przypadku dzieci zakwalifikowanych do kształcenia specjalnego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat.

2.³²⁾ Przedszkole realizuje podstawy programowe wychowania przedszkolnego, określone przez Ministra Edukacji Narodowej.

3. Dziecko w wieku 6 lat ma prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego (rok zerowy).

4. Realizacja uprawnienia określonego w ust. 3 jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy. Odmowa zrealizowania tego uprawnienia następuje w drodze decyzji.

5.³³⁾ Opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych ustala rada gminy, a w przypadku innych przedszkoli publicznych — organy prowadzące te przedszkola, z uwzględnieniem art. 6 pkt 1.

Art. 14a.³⁴⁾ Sieć publicznych przedszkoli, prowadzonych przez gminę, ustala rada gminy w uzgodnieniu z kuratorem oświaty.

Art. 15. 1. Podstawę kształcenia w systemie oświaty stanowi ośmioklasowa szkoła podstawowa.

2. Nauka w zakresie szkoły podstawowej jest obowiązkowa.

3.³⁵⁾ Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym kończy 17 lat, a w przypadku młodzieży przebywającej w zakładach karnych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, placówkach resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych — 18 lat.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może ustanowić w danym województwie lub jego części obowiązek kształcenia ogólnego albo zawodowego dla młodzieży w wieku do 18 lat, która nie kontynuuje nauki po ukończeniu szkoły podstawowej albo jej nie ukończyła, oraz określić zasady wykonywania tego obowiązku i jego kontrolowania.

Art. 16. 1. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które przed dniem 1 września kończy 6 lat, jeżeli wykazuje psychofizyczną dojrzałość do podjęcia nauki szkolnej.

2.³⁶⁾ Decyzję o wcześniejszym przyjęciu dziecka do szkoły podstawowej podejmuje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

3.³⁷⁾ W przypadkach uzasadnionych ważnymi przyczynami rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego może być odroczone, nie dłużej jednak niż o jeden rok. W przypadku dzieci, o których mowa w art. 14 ust. 1a, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat.

4.³⁸⁾ Decyzję w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego podejmuje dyrektor szkoły publicznej, w której obwodzie dziecko mieszka, po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

5.³⁸⁾ Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej, w tym specjalnej, publicznej albo niepublicznej posiadającej uprawnienia szkoły publicznej.

6. Dyrektor szkoły niepublicznej wymienionej w ust. 5 jest zobowiązany powiadomić o przyjęciu dziecka dyrektora szkoły publicznej, w której obwodzie dziecko mieszka, oraz informować o spełnianiu przez dziecko obowiązku szkolnego.

7.³⁹⁾ Za spełnianie obowiązku szkolnego uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umy-

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

słowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami.

8.³⁹⁾ Na wniosek rodziców dyrektor szkoły publicznej, w której obwodzie dziecko mieszka, może zezwolić na spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego poza szkołą oraz określić jego warunki. Dziecko spełniające obowiązek szkolny w tej formie może otrzymać świadectwo ukończenia poszczególnych klas szkoły podstawowej lub ukończenia tej szkoły na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych przeprowadzonych przez szkołę, której dyrektor zezwolił na taką formę spełniania obowiązku szkolnego.

9.³⁹⁾ W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziców i na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, kurator oświaty może zwolnić od spełniania obowiązku szkolnego dziecko, które ukończyło 15 lat.

Art. 17. 1. Sieć szkół podstawowych publicznych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km w przypadku uczniów klas I—IV,
- 2) 4 km w przypadku uczniów klas V—VIII.

3.⁴⁰⁾ Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przevozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

4.⁴¹⁾ Rada gminy, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1 i 2, ustala w uzgodnieniu z kuratorem oświaty plan sieci publicznych szkół podstawowych oraz granice ich obwodów. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 18. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły,
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 8,
- 3) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć szkolnych,
- 4)⁴²⁾ zapewnienia dziecku, realizującemu obowiązek szkolny poza szkołą, warunków nauki określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 16 ust. 8.

Art. 19. 1. Dyrektor szkoły podstawowej publicznej sprawuje kontrolę spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkujejące w obwodzie tej szkoły, a w szczególności:

1)⁴³⁾ kontroluje wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 18 pkt 1 i 2, a także współdziała z rodzicami w realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 18 pkt 3 i 4,

2) prowadzi ewidencję spełniania obowiązku szkolnego.

2. Organ gminy prowadzący ewidencję ludności jest obowiązany w ramach zadań własnych przysyłać właściwym dyrektorom szkół informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci w wieku od 3 do 15 lat.

Art. 20. Niespełnianie obowiązku szkolnego podlega egzekucji w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 3

Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi

Art. 21. 1. Minister Edukacji Narodowej koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa, nadzoruje działalność kuratorów oświaty oraz współdziała z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty.

2. Minister Edukacji Narodowej, oprócz wykonywania kompetencji nadzorczych wymienionych w ust. 1, uchyla zarządzenia kuratora oświaty niezgodne z ustawami oraz aktami wydanymi w celu ich wykonania.

3. Minister Edukacji Narodowej określi szczegółowy tryb kontroli zarządzeń kuratora oświaty.

Art. 22. 1. Minister Edukacji Narodowej określa w drodze rozporządzenia:

- 1)⁴⁴⁾ warunki i tryb przyjmowania uczniów do szkół i placówek oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych,
- 2) warunki i tryb przyjmowania do szkół i placówek osób nie będących obywatelami polskimi oraz zasady odpłatności tych osób za naukę i opiekę w szkołach i placówkach,
- 3) zasady organizowania kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą oraz wspomagania nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii,
- 4) zakres świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym do pracy za granicą w celach, o których mowa w pkt 3,
- 5) w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w szkołach i placówkach.

2. Minister Edukacji Narodowej ponadto ustala:

- 1) ramowe plany nauczania,
- 2)⁴⁵⁾ podstawy programowe wychowania przedszkolnego, podstawy programowe obowiązkowych

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 1.

przedmiotów ogólnokształcących, a w odniesieniu do szkół zawodowych również podstawy programowe kształcenia w poszczególnych zawodach lub podstawy programowe profilu kształcenia zawodowego,

- 3)⁴⁵⁾ warunki i tryb dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania i podręczników, zalecania środków dydaktycznych oraz wykazy tych programów, podręczników i środków,
- 4) zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów,
- 5)⁴⁶⁾ sposób prowadzenia przez szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzaje tej dokumentacji,
- 6) zasady i warunki prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki,
- 7) organizację roku szkolnego,
- 8)⁴⁷⁾ organizację oraz zasady przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad przedmiotowych,
- 9)⁴⁷⁾ zasady organizowania opieki nad uczniami niepełnosprawnymi, kształcenia tych uczniów w ogólnodostępnych i integracyjnych szkołach i placówkach oraz zasady organizacji kształcenia specjalnego,
- 10) (skreślony⁴⁸⁾),
- 11)⁴⁹⁾ zasady organizowania przez szkoły i placówki gimnastyki korekcyjnej oraz nadobowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego,
- 12)⁴⁹⁾ zasady i warunki organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.

Art. 23. 1.⁵⁰⁾ W zakresie kształcenia zawodowego zadania określone w art. 22 ust. 2 pkt 1—3 Minister Edukacji Narodowej wykonuje przy udziale innych ministrów właściwych dla zawodów podstawowych w reprezentowanych przez nich branżach.

2. (skreślony⁵¹⁾).

3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady i zakres współdziałania ministrów, o których mowa w ust. 1.

Art. 24. 1.⁵²⁾ Minister Edukacji Narodowej na wniosek właściwych ministrów określa, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności występujących w gospodarce narodowej.

2. Wniosek właściwego ministra, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać opis zawodu ze zbiorem umiejętności zawodowych.

3. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, profile kształcenia zawodowego odpowiadające określonym dziedzinom gospodarki.

4. Stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze oraz inne organizacje gospodarcze mogą występować do właściwych ministrów z propozycją ustanawiania nowych zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego.

Art. 25. 1. Szkoły i placówki publiczne:

- 1) artystyczne — zakłada i prowadzi Minister Kultury i Sztuki,
- 2) rolnicze i gospodarki żywnościowej — zakłada i prowadzi Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- 3) medyczne — zakłada i prowadzi Minister Zdrowia i Opieki Społecznej.

2. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień innych ministrów, organów administracji rządowej, gmin, związków komunalnych oraz osób prawnych i fizycznych do zakładania i prowadzenia szkół, o których mowa w ust. 1.

3. Ministrowie, o których mowa w ust. 1, w celu realizacji zadań związanych z prowadzeniem szkół i placówek mogą powoływać, w drodze rozporządzenia, jednostki organizacyjne obsługi szkół, określając zakres i zasady ich działania.

4.⁵³⁾ Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może na wniosek zainteresowanego ministra przekazać wojewodom realizację niektórych zadań związanych z prowadzeniem szkół i placówek, o których mowa w ust. 1, oraz sprawowaniem nad nimi nadzoru pedagogicznego, określając zakres uprawnień wojewodów, wynikających z realizacji tych zadań.

Art. 26. 1. Minister Kultury i Sztuki w odniesieniu do szkół i placówek artystycznych wydaje przepisy określone w art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1—4 i 6—8 oraz w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej — przepisy określone w art. 22 ust. 2 pkt 5.

2.⁵⁴⁾ Ministrowie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Zdrowia i Opieki Społecznej w odniesieniu odpowiednio do szkół i placówek rolniczych i gospodarki żywnościowej oraz medycznych wydają przepisy określone w art. 22 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1—3 i 6 w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.

Art. 27. 1.⁵⁵⁾ Przepisy art. 26 nie naruszają uprawnień Ministra Edukacji Narodowej w zakresie ustalania ramowych planów nauczania i podstaw programowych przedmiotów ogólnokształcących.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁸⁾ Przez art. 1 pkt 20 lit. b) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. b) tiret piąte ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵¹⁾ Przez art. 1 pkt 21 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 53, poz. 215), która weszła w życie z dniem 10 maja 1994 r., i w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 28. Przepisy art. 25 i 26 nie naruszają uprawnień Ministra Obrony Narodowej do zakładania, prowadzenia i nadzorowania szkół na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 29. 1.⁵⁶⁾ Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne szkoły i placówki, które są obowiązani prowadzić i nadzorować właściwi ministrowie lub podporządkowane im organy i jednostki organizacyjne, oraz określić ich obowiązki i uprawnienia.

2.⁵⁷⁾ Ministrowie, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do publicznych szkół i placówek określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, mogą wydawać przepisy określone w art. 26 ust. 2, a także ustalać szczególne zasady działania tych szkół i placówek, stosownie do ich specyfiki.

Art. 30. 1. Kuratora oświaty powołuje i odwołuje Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii wojewody.

2. Kandydata na stanowisko kuratora oświaty wyłania się w drodze konkursu ogłaszanego przez Ministra Edukacji Narodowej spośród nauczycieli lub nauczycieli akademickich posiadających co najmniej 7-letni staż pracy w swoim zawodzie. W skład komisji konkursowej wchodzi trzech przedstawiciele Ministra Edukacji Narodowej oraz po jednym przedstawicielu:

- 1) wojewódzkiej rady oświatowej,
- 2) sejmiku samorządowego,
- 3) wojewody,
- 4) wojewódzkich struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.

3. Regulamin konkursu i tryb pracy komisji określa Minister Edukacji Narodowej.

4. Wicekuratorów oświaty powołuje i odwołuje Minister Edukacji Narodowej na wniosek kuratora oświaty.

Art. 31. Kurator oświaty kieruje realizacją polityki oświatowej państwa na terenie województwa, a w szczególności:

- 1) wydaje akty prawne w formie zarządzeń,
- 2)⁵⁸⁾ prowadzi publiczne szkoły i placówki, w tym centra kształcenia ustawicznego, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez inne uprawnione lub zobowiązane do tego organy i osoby,
- 3) wydaje zezwolenie, w drodze decyzji, na założenie szkoły publicznej przez osobę prawną lub fizyczną,
- 4)⁵⁹⁾ w przypadkach określonych w ustawie wyraża zgodę na zlikwidowanie szkoły publicznej prowadzonej przez inny organ lub osobę,
- 5) (skreślony⁶⁰⁾,

⁵⁶⁾ Według numeracji ustalonej przez art. 1 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁰⁾ Przez art. 1 pkt 27 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

6)⁶¹⁾ organizuje doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół publicznych, z wyjątkiem nauczycieli przedmiotów zawodowych szkół wymienionych w art. 25 ust. 1 i art. 29, oraz wychowawców internatów w szkołach rolniczych i gospodarki żywnościowej,

7) współdziała z wojewódzką radą oświatową.

Art. 32. 1. Kurator oświaty wykonuje swoje zadania przy pomocy kuratorium oświaty.

2. Zasady organizacji kuratorium oświaty określa Minister Edukacji Narodowej.

Art. 33.⁶²⁾ 1. Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli,
- 2) analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek,
- 3) udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- 4) inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

2. W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt 1 i 2 nadzorowi podlega w szczególności:

- 1) zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami,
- 2) realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania,
- 3) przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązków szkolnego,
- 4) przestrzeganie statutu szkoły lub placówki, w tym w zakresie przestrzegania praw ucznia oraz praw dziecka,
- 5) zapewnianie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

3. Nauczyciele, o których mowa w art. 35 ust. 5, wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek,
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy,
- 3) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły,
- 4) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę, po

⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 1.

uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły lub placówki,

5) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

4. Nauczyciele, o których mowa w art. 35 ust. 5, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek doraźne zalecenia oraz zgłaszać uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności.

5. Dyrektor szkoły lub placówki w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły lub placówki jest obowiązany powiadomić ten organ o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni.

7. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.

8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 34.⁶³⁾ 1. Jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi swoją działalność z naruszeniem przepisów ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie.

2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Program musi uwzględniać uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

3. W przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z zastrzeżeniem ust. 4, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.

4. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez gminę, a także sama gmina, nie usunie uchybień wynikłych z naruszenia przepisów ustawy, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością komunalną.

Art. 34a.⁶⁴⁾ 1. Organ prowadzący szkołę lub placów-

kę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych.

2. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności:

- 1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkołom środkami budżetowymi oraz gospodarowania nimi,
- 2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów,
- 3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

3. Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4—6.

4. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nie posiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor lub organ, który otrzymał wniosek, jest obowiązany do udzielenia odpowiedzi w terminie 14 dni.

Art. 34b.⁶⁴⁾ Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny, mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W przypadku szkół przy zakładach karnych ingerencja ta jest dopuszczalna również w zakresie realizacji celów wykonania kary pozbawienia wolności określonych w Kodeksie karnym wykonawczym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich — w zakresie realizacji celów określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Art. 35. 1. Minister Edukacji Narodowej sprawuje nadzór pedagogiczny nad prowadzonymi przez siebie szkołami i placówkami oraz koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju.

2. Nadzór pedagogiczny, z wyjątkiem nadzoru pedagogicznego nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących, sprawują:

- 1) nad artystycznymi szkołami i placówkami publicznymi oraz niepublicznymi — Minister Kultury i Sztuki,
- 2) nad medycznymi szkołami publicznymi oraz niepublicznymi — Minister Zdrowia i Opieki Społecznej,
- 3) nad rolniczymi lub gospodarki żywnościowej szkołami publicznymi oraz niepublicznymi — Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- 4)⁶⁵⁾ nad innymi szkołami i placówkami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 1, publicznymi oraz niepublicznymi — właści-

⁶³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 30 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

wi ministrowie lub podporządkowane im organy i jednostki.

2a.⁶⁶⁾ Minister Sprawiedliwości i podporządkowane organy sprawują nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich, ośrodkami diagnostyczno-konsultacyjnymi oraz kuratorskimi ośrodkami pracy z młodzieżą.

3. Kurator oświaty sprawuje na terenie województwa nadzór pedagogiczny nad:

- 1) prowadzonymi przez siebie szkołami i placówkami,
- 2) innymi szkołami i placówkami publicznymi i niepublicznymi, z tym że w stosunku do szkół, o których mowa w ust. 2 — w zakresie nauczania przedmiotów ogólnokształcących,
- 3) (skreślony⁶⁷⁾).

4.⁶⁸⁾ Dyrektor szkoły i placówki oraz inni nauczyciele zajmujący stanowisko kierownicze, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach zawodowych także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.

5.⁶⁹⁾ Organy, o których mowa w ust. 1—3 oraz w art. 25 ust. 4, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach tych organów lub w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 25 ust. 3.

6.⁷⁰⁾ Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, a w stosunku do nauczycieli sprawujących nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami artystycznymi — Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykaz stanowisk, o których mowa w ust. 5, oraz kwalifikacje niezbędne do ich zajmowania.

Art. 36.⁷¹⁾ 1. Szkołą lub placówką kieruje nauczyciel, któremu powierzono stanowisko dyrektora.

2. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do szkół artystycznych Minister Kultury i Sztuki mogą określać, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których stanowisko dyrektora lub inne stanowisko kierownicze można powierzyć osobie nie posiadającej kwalifikacji pedagogicznych, z tym że osoby te nie mogą sprawować nadzoru pedagogicznego. W tym przypadku nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.

3. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do szkół artystycznych — Minister Kultury i Sztuki określa-

ją, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze, w poszczególnych typach szkół i placówek.

Art. 36a.⁷²⁾ 1. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, z zastrzeżeniem ust. 2, powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę.

2. Powierzenie przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki może nastąpić, jeżeli organ sprawujący nadzór pedagogiczny nie zgłosi, w terminie 14 dni od przedstawienia kandydata na to stanowisko, umotywowanego zastrzeżenia.

3. Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłania się w drodze konkursu. Kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora, chyba że organ sprawujący nadzór pedagogiczny zgłosił zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 2.

4. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu przez siebie kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę określa regulamin konkursu oraz powołuje komisję konkursową w składzie:

- 1) po dwóch przedstawicieli:
  - a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,
  - b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o ile nie jest nim organ prowadzący szkołę,
  - c) rady pedagogicznej,
  - d) rodziców, a w przypadku placówek opieki całkownej — rady placówki,
- 2) po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych.

6. W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych skład komisji konkursowej określa organ prowadzący tę szkołę lub placówkę w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.

7. W przypadku szkół i placówek, o których mowa w art. 44 i art. 52 ust. 1, w skład komisji nie wchodzi odpowiednio przedstawiciele rady pedagogicznej i rodziców.

8. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż 1 rok szkolny.

9. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 8, organ prowadzący po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej może przedłużyć powierzenie stanowiska na kolejny okres wymieniony w ust. 8. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

10. Przepisy ust. 1—9 i art. 37 nie dotyczą szkół prowadzonych przez Ministrów: Obrony Narodowej i Sprawiedliwości lub podporządkowane im organy.

⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 33 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 31 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁷⁾ Przez art. 1 pkt 31 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. e) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. f) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 37. 1.⁷³⁾ W szkole lub placówce, w których zgodnie z ramowym statutem może być utworzone stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor szkoły lub placówki, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej.

2.⁷⁴⁾ Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.

3.⁷⁵⁾ W przypadku osób, o których mowa w art. 36 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 38.⁷⁶⁾ Organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce:

- 1) odwołuje nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w razie:
  - a) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem,
  - b) ustalenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny negatywnej oceny pracy lub w przypadku ustalenia przez organ prowadzący negatywnej oceny wykonywania zadań wymienionych w art. 34a ust. 2, w trybie określonym przepisami w sprawie oceny pracy nauczycieli — bez wypowiedzenia,
- 2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego, bez wypowiedzenia.

Art. 39. 1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:

- 1)⁷⁷⁾ kieruje działalnością szkoły lub placówki i reprezentuje ją na zewnątrz,
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny,
- 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- 4) realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących,
- 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki,
- 6) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych,

⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 34 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. a) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

7)⁷⁸⁾ współdziała ze szkołami wyższymi oraz zakładami kształcenia nauczycieli w organizacji praktyk pedagogicznych.

2.⁷⁹⁾ Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.

2a.⁸⁰⁾ Przepis ust. 2 nie dotyczy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych przypadkach uczeń ten, na wniosek dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.

3. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki,
- 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki,
- 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.

4. Dyrektor szkoły lub placówki w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły lub placówki, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim.

5.⁸¹⁾ Dyrektor szkoły zawodowej może ponadto, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, organem sprawującym nadzór pedagogiczny oraz wojewódzkim urzędem pracy, zmieniać lub wprowadzać nowe zawody lub profile kształcenia zawodowego, w których kształci szkoła.

6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) podporządkowanych organizacyjnie innej szkole. Uprawnienia te przysługują odpowiednio organowi prowadzącemu przedszkole lub dyrektorowi szkoły, któremu szkoła filialna jest organizacyjnie podporządkowana.

Art. 40. 1. W szkole lub placówce zatrudniającej co najmniej 3 nauczycieli działa rada pedagogiczna, która jest kolegialnym organem szkoły lub placówki w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.

2. Nauczyciele szkół zatrudniających mniej niż 3 nauczycieli są członkami rady pedagogicznej szkoły, której jest podporządkowana szkoła filialna.

⁷⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 36 lit. a) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 36 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

3. W skład rady pedagogicznej wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole lub placówce oraz pracownicy innych zakładów pracy pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu lub prowadzący pracę wychowawczą z młodocianymi pracownikami w placówkach zbiorowego zakwaterowania, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie. W zebraniach rady pedagogicznej mogą także brać udział z głosem doradczym osoby zapraszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej.

4. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor szkoły lub placówki.

5.⁸²⁾ Zebrania plenarne rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie (semestrze) w związku z zatwierdzeniem wyników klasyfikowania i promowania uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć szkolnych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy przewodniczącego, rady szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.

6. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.

7. Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.

Art. 41. 1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należą:

- 1) zatwierdzanie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki,
- 2) zatwierdzanie wyników klasyfikacji i promocji uczniów,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole lub placówce, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę szkoły lub placówki,
- 4) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki,
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów.

2. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:

- 1) organizację pracy szkoły lub placówki, w tym zwłaszcza tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- 2) projekt planu finansowego szkoły lub placówki,
- 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
- 4) propozycje dyrektora szkoły lub placówki w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć

w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

3.⁸³⁾ Dyrektor szkoły lub placówki wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w ust. 1, niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę lub placówkę uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.

Art. 42. 1. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły lub placówki albo jego zmian i przedstawia do uchwalenia radzie szkoły lub placówki.

2.⁸⁴⁾ Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce.

3.⁸⁴⁾ W przypadku określonym w ust. 2, organ uprawniony do odwołania jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku radę pedagogiczną w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku.

Art. 43. 1.⁸⁵⁾ Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.

2. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.

3. Nauczyciele są zobowiązani do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki.

Art. 44. Minister Edukacji Narodowej określa typy szkół i placówek, w których nie wymaga się tworzenia rady pedagogicznej.

Rozdział 4

Spółeczne organy w systemie oświaty

Art. 45. 1. Przy Ministrze Edukacji Narodowej może działać Krajowa Rada Oświatowa, zwana dalej „Krajową Radą”, będąca społecznym organem opiniotwórczym i wnioskodawczym w sprawach oświaty.

2. Krajową Radę tworzy Minister Edukacji Narodowej na wniosek wojewódzkich rad oświatowych reprezentujących co najmniej 1/4 województw.

3. Krajowa Rada:

- 1) opracowuje i przedstawia Ministrowi Edukacji Narodowej projekty założeń polityki oświatowej państwa

⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 39 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 ustawy wymienionej w przypisie 1.

stwa, w tym propozycje udziału nakładów budżetowych na oświatę w dochodzie narodowym podzielonym,

- 2) opiniuje projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej oświaty i przedstawia swoją opinię właściwym komisjom sejmowym i senackim,
- 3) opiniuje kryteria podziału środków będących w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej, przeznaczonych na oświatę,
- 4) opiniuje koncepcję kształcenia, w tym ramowe plany nauczania oraz zakres obowiązujących minimumów programowych,
- 5) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących oświaty,
- 6) opiniuje inne sprawy dotyczące oświaty, przedstawione przez Ministra Edukacji Narodowej.

4. Krajowa Rada może występować z wnioskami dotyczącymi spraw oświaty bezpośrednio do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej.

Art. 46. 1. W skład Krajowej Rady wchodzi przedstawiciele wojewódzkich rad oświatowych, po jednym z każdej rady wojewódzkiej, oraz po jednym przedstawicielu centralnych struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.

2. Kadencja Krajowej Rady trwa 3 lata.

3. Krajowa Rada uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego.

4. Krajowa Rada może powoływać stałe i doraźne komisje.

5. Obsługę administracyjną Krajowej Rady zapewnia Minister Edukacji Narodowej.

Art. 47. 1. Na wniosek przedstawicieli szkół artystycznych, środowisk twórczych i artystycznych, Minister Kultury i Sztuki może utworzyć Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego będącą społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach kształcenia artystycznego.

2. Do zasad działania Rady do spraw Szkolnictwa Artystycznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 3 i 4 oraz art. 46 ust. 2—5.

3. Inni ministrowie prowadzący szkoły lub placówki mogą również powoływać rady do spraw podporządkowanego sobie szkolnictwa i określać zakres i zasady ich działania.

Art. 48. 1. Kurator oświaty na wniosek rad co najmniej 10% szkół i placówek tworzy wojewódzką radę oświatową.

2. Wojewódzka rada oświatowa:

- 1) bada potrzeby oświatowe województwa oraz inicjuje prawidłowe ich zaspokajanie,
- 2) opiniuje kryteria podziału środków budżetowych będących w dyspozycji kuratora oświaty, przeznaczonych na oświatę,

3) występuje z wnioskami w sprawach dotyczących oświaty do Krajowej Rady, kuratora oświaty lub organów gmin,

4) może wystąpić z umotywowanym wnioskiem o odwołanie kuratora oświaty.

3. W skład wojewódzkiej rady oświatowej wchodzi:

- 1) nauczyciele, rodzice i uczniowie będący przedstawicielami rad szkół i placówek w łącznej liczbie 24,
- 2) po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli,
- 3) dwóch przedstawicieli sejmiku samorządowego,
- 4) przedstawiciel wojewody,
- 5) trzech przedstawicieli szkół niepublicznych: po jednym spośród nauczycieli, rodziców i uczniów,
- 6) przedstawiciel wojewódzkiego biura pracy.

4. Wyboru przedstawicieli, o których mowa w ust. 3 pkt 1, dokonuje się przy zachowaniu następujących zasad:

- 1) rady szkół i placówek działające na terenie gminy wybierają po jednym przedstawicielu spośród nauczycieli, rodziców i uczniów,
- 2) zebranie przedstawicieli rad szkół i placówek z terenu gminy wybiera elektorów, po jednym spośród nauczycieli, rodziców i uczniów; w gminach, w których liczba szkół i placówek przekracza 100, zebranie przedstawicieli może odbywać się w obwodach wyborczych ustalonych przez kuratora oświaty,
- 3) zebranie elektorów wybiera przedstawicieli do wojewódzkiej rady oświatowej w liczbie określonej w ust. 3 pkt 1.

Art. 49. 1. Kadencja wojewódzkiej rady oświatowej trwa 3 lata.

2. Wojewódzka rada oświatowa uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego.

3. Obsługę administracyjną działalności wojewódzkiej rady oświatowej zapewnia kurator oświaty.

Art. 50. 1. W szkołach i placówkach mogą działać rady szkół i placówek.

2. Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:

- 1) uchwała statut szkoły lub placówki,
- 2) przedstawia wnioski w sprawie rocznego planu finansowego środków specjalnych szkoły lub placówki i opiniuje plan finansowy szkoły lub placówki,
- 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący,

4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki,

5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć pozalekcyjnych i przedmiotów nadobowiązkowych.

3. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin, o którym mowa w art. 51 ust. 5.

Art. 51. 1. W skład rady szkoły lub placówki wchodzi w równej liczbie:

- 1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli,
- 2) rodzice wybrani przez ogół rodziców,
- 3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów.

2. Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób.

3. Tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki. Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione w ust. 1.

4. Kadencja rady szkoły lub placówki trwa 3 lata. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady.

5. Rada szkoły lub placówki uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane.

5a.⁸⁶⁾ W regulaminie, o którym mowa w ust. 5, mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.

6. W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki.

7. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.

8. Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

9. Powstanie rady szkoły lub placówki pierwszej kadencji organizuje dyrektor szkoły lub placówki na łączny wniosek dwóch spośród następujących podmiotów:

- 1) rady pedagogicznej,
- 2) rady rodziców,
- 3) samorządu uczniowskiego.

Art. 52. 1. Minister Edukacji Narodowej określi typy szkół i placówek, w których w skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi rodzice lub uczniowie.

2. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.

Art. 53. 1. W szkole i placówce może działać rada rodziców, stanowiąca reprezentację rodziców uczniów.

2. Zasady tworzenia rady rodziców uchwała ogół rodziców uczniów tej szkoły lub placówki.

3. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, który nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

4. Reprezentacja rodziców może także przybrać inną nazwę niż określona w ust. 1.

Art. 54. 1. Rada rodziców może występować do rady szkoły lub placówki, rady pedagogicznej i dyrektora szkoły lub placówki z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły lub placówki.

2. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin, o którym mowa w art. 53 ust. 3.

Art. 55. 1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „samorządem”.

2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.

3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

- 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami,
- 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
- 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań,
- 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej,
- 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem,
- 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

6. Minister Edukacji Narodowej określi typy szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego.

⁸⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 41 ustawy wymienionej w przypisie 1.

7.⁸⁷⁾ Samorząd w szkole dla dorosłych lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy określa regulamin, o którym mowa w ust. 3.

Art. 56. 1.⁸⁸⁾ W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

2. Zgodę na podjęcie działalności przez stowarzyszenia i organizacje, o których mowa w ust. 1, wyraża dyrektor szkoły lub placówki po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki.

Art. 57. Przepisy art. 50—56 nie dotyczą szkół i placówek niepublicznych.

Rozdział 5

Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych

Art. 58. 1.⁸⁹⁾ Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa jej typ, nazwę i siedzibę, a w przypadku szkół zawodowych także zawody i profile kształcenia zawodowego, w których kształci szkoła.

2. Akt założycielski szkoły podstawowej publicznej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także jej zasięg terytorialny (obwód), a w szczególności nazwy miejscowości (w miastach nazwy ulic lub ich części) należących do jej obwodu, a także podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne.

3.⁹⁰⁾ Założenie szkoły publicznej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem gminy i związku komunalnego, wymaga zezwolenia kuratora oświaty, w przypadku szkoły artystycznej — Ministra Kultury i Sztuki, szkoły medycznej — Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, szkoły rolniczej i gospodarki żywnościowej — Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a w przypadku szkoły wymienionej w przepisach wydanych na podstawie art. 29 — właściwego ministra.

4.⁹¹⁾ Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, łącznie z projektami aktu założycielskiego i statutu, powinien być złożony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok otwarcia szkoły. Wniosek dotyczący założenia typu szkoły, której prowadzenie należy do zadań własnych gminy, jest przekazywany do zaopiniowania właściwej gminie,

która w terminie jednego miesiąca wyraża opinię; w razie negatywnej opinii gminy, szkoła nie otrzymuje dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 1.

5.⁹²⁾ Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do szkół artystycznych — Minister Kultury i Sztuki określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły publicznej.

6. Organ lub osoba, o których mowa w art. 5 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut.

7.⁹³⁾ Akt założycielski i statut szkoły lub placówki publicznej przesyła się właściwemu kuratorowi oświaty oraz innym organom właściwym do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką.

Art. 59.⁹⁴⁾ 1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej. Organ prowadzący jest obowiązany co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz gminę, na której terenie położona jest szkoła, o zamiarze i przyczynach likwidacji.

2. Szkoła publiczna prowadzona przez gminę lub związek komunalny może być zlikwidowana za zgodą kuratora oświaty, a szkoła publiczna prowadzona przez inną osobę prawną lub fizyczną — za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na założenie tej szkoły.

3. Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przejmuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

4. Dokumentację zlikwidowanej szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną przekazuje się właściwemu kuratorowi oświaty lub właściwemu ministrowi, o którym mowa w art. 58 ust. 3.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do placówek publicznych, z wyjątkiem warunku o likwidacji z końcem roku szkolnego.

6. Przepisy ust. 1—5 i art. 58 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.

Art. 60. 1. Statut szkoły lub placówki publicznej powinien określać w szczególności:

- 1) nazwę i typ szkoły lub placówki oraz ich cele i zadania,
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę,
- 3) organy szkoły lub placówki oraz ich kompetencje,
- 4) organizację szkoły lub placówki,

⁸⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 42 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 43 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lutego 1992 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 26, poz. 113), która weszła w życie z dniem 11 kwietnia 1992 r.

⁹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 5) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki,
- 6) zasady rekrutacji uczniów,
- 7)⁹⁵⁾ prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły.

2. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do szkół artystycznych — Minister Kultury i Sztuki określa ją ramowe statuty poszczególnych typów szkół i placówek publicznych.

3.⁹⁶⁾ Kurator oświaty może uchylić statut szkoły lub placówki publicznej albo niektóre jego postanowienia, jeżeli są sprzeczne z prawem. Organowi, który nadał lub uchwalił statut, od decyzji kuratora oświaty przysługuje odwołanie do Ministra Edukacji Narodowej.

4.⁹⁷⁾ W stosunku do publicznych szkół i placówek artystycznych, medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej uprawnienie kuratora oświaty, o którym mowa w ust. 3, przysługuje odpowiednio Ministrom: Kultury i Sztuki, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a w przypadku szkół lub placówek wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 29 — innym właściwym ministrom.

Art. 61. 1. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I–VIII.

2. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, za zgodą kuratora oświaty, mogą być tworzone szkoły obejmujące część klas szkoły podstawowej, w tym także szkoły filialne.

Art. 62. 1.⁹⁸⁾ Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej.

2.⁹⁹⁾ Dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły lub placówki w rozumieniu ustawy.

3.¹⁰⁰⁾ Utworzenie zespołu następuje w trybie art. 58, z tym że akt założycielski wymaga zaopiniowania przez rady pedagogiczne.

4.¹⁰¹⁾ W zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek.

5. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek może zespół rozwiązać oraz nadać szkołom lub pla-

cówkom wchodzącym dotychczas w skład zespołu odrębne statuty.

6.¹⁰²⁾ Utworzenie zespołu, w którego skład wchodzi szkoła lub placówka prowadzone przez różne organy, może nastąpić po zawarciu porozumienia między tymi organami. W porozumieniu ustala się także zasady współdziałania w wykonywaniu zadań wymienionych w art. 5 ust. 7.

Art. 63. Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy — z dniem 31 sierpnia następnego roku.

Art. 64. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, których wymiar określają ramowe plany nauczania, są:

- 1) obowiązkowe zajęcia lekcyjne,
- 2) zajęcia lekcyjne fakultatywne,
- 3) zajęcia korekcyjno-wyrównawcze organizowane dla uczniów mających trudności w nauce oraz inne zajęcia wspomagające rozwój dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi,
- 4) nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne,
- 5) w ponadpodstawowych szkołach zawodowych — praktyczna nauka zawodu.

Art. 65. Czas trwania nauki w poszczególnych typach szkół publicznych, z wyjątkiem szkół podstawowych, określają ramowe plany nauczania.

Art. 66. 1. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i poradni psychologiczno-pedagogicznej może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki, wyznaczając nauczyciela-opiekuna. Odmowa następuje w drodze decyzji.

2. Minister Edukacji Narodowej określi szczegółowe zasady i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki.

Art. 67. 1. Do realizacji celów statutowych szkoła publiczna powinna zapewnić możliwość korzystania z:

- 1) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem,
- 2) biblioteki,
- 3) świetlicy,
- 4) gabinetu lekarskiego i dentystrycznego oraz pomieszczeń administracyjno-gospodarczych,
- 5) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych.

2. Wymagania określone w ust. 1 pkt 3–5 nie muszą być spełnione w szkołach dla dorosłych.

Art. 68. 1. Minister Edukacji Narodowej oraz Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określają, w drodze rozporządzenia, zasady podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych.

⁹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. e) ustawy wymienionej w przypisie 1.

2.¹⁰³⁾ Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, a także inni właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej oraz Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej mogą określać, w drodze rozporządzenia, rodzaje, organizację oraz zasady działania ośrodków doskonalenia zawodowego i innych placówek kształcenia ustawicznego dorosłych, a także zasady odpłatności za naukę w tych ośrodkach i placówkach.

3. (skreślony¹⁰⁴⁾).

Art. 68a.¹⁰⁵⁾ 1. Kształcenie ustawiczne umożliwia rozwój osobowości oraz zdobywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i rozwój uzdolnień, w szczególności z uwzględnieniem wymogów rynku pracy.

2. System kształcenia ustawicznego obejmuje kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w formach szkolnych i pozaszkolnych.

3. Kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie może odbywać się w systemie dziennym, wieczorowym, zaocznym, kształcenia na odległość, eksternistycznym lub w systemie łączącym te formy.

Art. 68b.¹⁰⁵⁾ Przepisy art. 68 i 68a nie dotyczą ośrodków doskonalenia zawodowego i innych placówek kształcenia ustawicznego dorosłych, prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 68c.¹⁰⁵⁾ 1. Zarząd Główny Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego mogą nadawać osobom z wyższym i średnim wykształceniem stopnie specjalizacji zawodowej stanowiące potwierdzenie posiadania przez te osoby wysokich kwalifikacji zawodowych oraz określać szczegółowy tryb postępowania w tych sprawach.

2. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami może określać, w drodze zarządzenia, inne stowarzyszenia naukowo-techniczne oraz zawodowe uprawnione do nadawania stopni specjalizacji zawodowej, o których mowa w ust. 1, i szczegółowy tryb postępowania w tych sprawach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą stopni specjalizacji zawodowej przyznawanych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 68d.¹⁰⁵⁾ 1. Dzieciom i młodzieży osieroconym, pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki, zagrożonym uzależnieniem, niedostosowanym społecznie, pobierającym naukę poza miejscem zamieszkania, ze środowisk zagrożonych ekologicznie, pozostającym w trudnej sytuacji materialnej — może być organizowana opieka w szkołach ogólnodostępnych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rodzinach zastępczych lub w innych formach.

2. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje, formy oraz organizację opieki w szkołach

i placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych,

2) zasady udzielania i organizacji pomocy oraz opieki psychologiczno-pedagogicznej.

Art. 69. 1. Zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży wykonują także Ochotnicze Hufce Pracy organizowane na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Ochotnicze Hufce Pracy umożliwiają młodzieży w wieku powyżej 15 lat, która nie ukończyła szkoły podstawowej albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tej szkoły, zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz uzupełnienie wykształcenia podstawowego.

3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady organizacji kształcenia młodzieży w Ochotniczych Hufcach Pracy.

Art. 70. 1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach państwowych, indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz jednostkach organizacyjnych osób prawnych i fizycznych.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady organizowania i finansowania praktycznej nauki zawodu, a także prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, oraz uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu.

Art. 71.¹⁰⁶⁾ Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje i zasady działania placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3–5 i 10, warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz może określić wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

Art. 71a.¹⁰⁷⁾ Założenie i likwidacja placówki opiekuńczo-wychowawczej lub resocjalizacyjnej o zasięgu ponadwojewódzkim wymaga zgody Ministra Edukacji Narodowej.

Art. 71b.¹⁰⁷⁾ 1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

2. W zależności od rodzaju oraz stopnia zaburzeń i odchyżeń dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się formy kształcenia i wychowania, które stosownie do potrzeb umożliwiają naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewniają specjalistyczną pomoc i opiekę.

Art. 72. 1. Dzieciom i młodzieży pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej kurator oświaty organizuje opiekę w rodzinach zastępczych.

2. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego.

¹⁰³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 48 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁴⁾ Przez art. 1 pkt 48 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 49 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 50 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 51 ustawy wymienionej w przypisie 1.

3. Dziecko może być również umieszczone w rodzinie zastępczej bez orzeczenia sądu opiekuńczego, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy powierzenia dziecka, zawartej na piśmie między rodziną zastępczą a kuratorem oświaty właściwym dla miejsca zamieszkania tej rodziny, o czym zawiadamia sąd opiekuńczy. W razie wątpliwości co do spełnienia warunków wymienionych w art. 73, kurator oświaty przekazuje sprawę sądowi opiekuńczemu.

4. Rodzina zastępcza podejmuje obowiązek opieki nad dzieckiem i jego wychowania z dniem umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego lub z dniem zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3.

Art. 73. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżeństwu lub osobie nie pozostającej w związku małżeńskim, jeżeli spełniają następujące warunki:

- 1) dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- 2) mają obywatelstwo polskie, stałe miejsce zamieszkania w Polsce i korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 3) nie były pozbawione praw rodzicielskich i opiekuńczych,
- 4) nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- 5) mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania.

Art. 74. 1. Kurator oświaty właściwy dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej udziela dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów ich utrzymania.

2. Podstawą przyznania pomocy pieniężnej jest umowa zawarta między kuratorem oświaty a rodziną zastępczą.

3. Rodzice, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych, są obowiązani do odpłatności z tego tytułu.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady doboru rodzin zastępczych oraz umieszczania dzieci w tych rodzinach,
- 2) formy, zakres i wysokość pomocy państwa na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- 3) wysokość i zasady odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych oraz postępowanie w tych sprawach.

Art. 75. 1. Rozwiązanie z rodziną zastępczą umowy powierzenia dziecka, o której mowa w art. 72 ust. 3, następuje po upływie 3 miesięcy od wypowiedzenia dokonanego na piśmie przez jedną ze stron.

2. Kurator oświaty właściwy dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej może rozwiązać z tą rodziną umowę powierzenia dziecka bez wypowiedzenia w razie:

- 1) rażącego niewywiązywania się rodziny zastępczej z przyjętych zadań,

2) ustania warunków wymaganych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wymienionych w art. 73 pkt 1 i 3.

3. W razie rozwiązania z rodziną zastępczą umowy powierzenia dziecka, kurator oświaty właściwy dla miejsca zamieszkania tej rodziny ma obowiązek zapewnienia dziecku dalszej pieczy i wychowania.

Art. 76.¹⁰⁸⁾ 1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne są obowiązane do usamodzielniania wychowanków objętych opieką całkowitą, a w szczególności do udzielania pomocy zmierzającej do uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych i samodzielności finansowej.

2. Placówki, o których mowa w ust. 1, zapewniają usamodzielnianym wychowankom pierwsze wyposażenie.

3. Usamodzielnianym wychowankom niektórych rodzajów placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz rodzin zastępczych kurator oświaty przyznaje jednorazową pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

4. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i wartość wyposażenia, o którym mowa w ust. 2,
- 2) rodzaje placówek oraz wysokość i warunki udzielania pomocy, o której mowa w ust. 3.

5. Należności z tytułu odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych podlegają egzekucji administracyjnej.

Rozdział 6

Zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli

Art. 77.¹⁰⁸⁾ 1. W celu kształcenia nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, a także nauczycieli języków obcych, mogą być tworzone kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych, zwane dalej „kolegiami”.

2. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i zasady działania kolegiów (w tym zasady powierzenia stanowisk kierowniczych), a także zasady sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej i nadzoru nad kolegiami.

3. Słuchaczem kolegium może być tylko osoba posiadająca świadectwo dojrzałości.

4. W zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, korzystania ze świadczeń publicznych zakładów opieki zdrowotnej i odbywania przeszkolenia wojskowego do słuchaczy kolegiów stosuje się przepisy dotyczące studentów szkół wyższych.

¹⁰⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 ustawy wymienionej w przypisie 1.

5. Kolegia mogą pobierać opłaty za egzaminy wstępne oraz za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć dydaktycznych w systemie dziennym w kolegiach publicznych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce.

6. Organy prowadzące w porozumieniu z organami sprawującymi nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami mają obowiązek umożliwić w podległych im szkołach i placówkach zorganizowanie przez szkoły wyższe i kolegia praktyk nauczycielskich oraz współpracować w organizacji tych praktyk.

7. W zakresie nie uregulowanym odmiennie w przepisach, o których mowa w ust. 2 i 4, do kolegiów stosuje się przepisy ustawy dotyczące szkół.

Art. 78. 1. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje, zasady tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz zasady działania placówek doskonalenia nauczycieli.

2.¹⁰⁹⁾ Ministrowie: Kultury i Sztuki, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej mogą określać, w drodze rozporządzenia, rodzaje, zasady tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz zasady działania placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów zawodowych odpowiednio szkół: artystycznych, medycznych, rolniczych i gospodarki żywnościowej oraz wychowawców internatów w szkołach rolniczych i gospodarki żywnościowej.

3.¹¹⁰⁾ W zakresie nie uregulowanym odmiennie w przepisach, o których mowa w ust. 1 i 2, do placówek doskonalenia nauczycieli stosuje się przepisy dotyczące placówek publicznych.

Rozdział 7

Finansowanie szkół i placówek publicznych

Art. 79. 1.¹¹¹⁾ Szkoły publiczne prowadzone przez organy wymienione w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 są jednostkami budżetowymi, a przedszkola i placówki publiczne — jednostkami lub zakładami budżetowymi. Zasady gospodarki finansowej tych szkół i placówek określają odrębne przepisy.

2. Szkoły i placówki, o których mowa w ust. 1, będące jednostkami budżetowymi mogą tworzyć środki specjalne na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Plan finansowy środków specjalnych, o których mowa w ust. 2, zatwierdza dyrektor na wniosek rady szkoły lub placówki.

Art. 80. 1.¹¹²⁾ Szkoły publiczne nie wymienione w art. 79 prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych przez organ prowadzący szkołę. Szkoły te otrzymują na każdego ucznia dotacje z budżetu

¹⁰⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 53 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 53 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 91.

państwa na działalność dydaktyczną i opiekuńczo-wychowawczą, w tym na utrzymanie obiektów, w wysokości odpowiadającej wydatkom na jednego ucznia ponoszonym w tego samego typu szkołach publicznych prowadzonych przez organy, o których mowa w art. 79 ust. 1. Jeżeli jednak prowadzenie tego typu szkół należy do zadań własnych gminy, szkoła otrzymuje dotację z budżetu gminy.

2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania wysokości i udzielania dotacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 81.¹¹³⁾ Szkoły i placówki publiczne oraz organy prowadzące te szkoły i placówki są zwolnione z podatków oraz opłat z tytułu odpowiednio: zarządu, użytkowania lub użytkowania wieczystego nieruchomości szkolnych.

Rozdział 8

Szkoły i placówki niepubliczne

Art. 82. 1.¹¹⁴⁾ Osoby prawne i fizyczne mogą zakładać szkoły lub placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez kuratora oświaty właściwego dla siedziby szkoły lub placówki, w przypadku szkoły lub placówki artystycznej — przez Ministra Kultury i Sztuki, szkoły medycznej — Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, szkoły rolniczej i gospodarki żywnościowej — Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a w przypadku szkoły lub placówki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 29 — przez właściwego ministra.

2. Zgłoszenie do ewidencji powinno zawierać:

- 1) oznaczenie osoby zamierzającej prowadzić szkołę lub placówkę, jej miejsca zamieszkania lub siedziby,
- 2)¹¹⁵⁾ określenie typu szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, a w przypadku szkoły zawodowej także zawodów lub profili zawodowych, w jakich szkoła będzie kształcić,
- 3)¹¹⁵⁾ wskazanie miejsca prowadzenia szkoły lub placówki i warunków lokalowych zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki osobom przebywającym na jej terenie, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 4) statut szkoły lub placówki,
- 5) dane dotyczące kwalifikacji pracowników pedagogicznych i dyrektora, przewidzianych do zatrudnienia w szkole lub placówce,
- 6)¹¹⁵⁾ zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych w art. 7 ust. 3, w przypadku szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowej ubiegającej się o nadanie uprawnień szkoły publicznej.

3.¹¹⁶⁾ Organ, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia

¹¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 55 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 56 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 56 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 56 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje właściwemu organowi podatkowemu.

3a.¹¹⁷⁾ Zaświadczenie o wpisie do ewidencji, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) nazwę organu, który dokonał wpisu do ewidencji szkoły lub placówki,
- 2) datę i numer wpisu do ewidencji,
- 3) nazwę i typ szkoły lub placówki,
- 4) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę lub placówkę,
- 5) adres szkoły lub placówki,
- 6) w przypadku szkoły zawodowej nazwę zawodu lub profilu zawodowego, w którym kształci szkoła.

4.¹¹⁶⁾ Organ, o którym mowa w ust. 1, wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:

- 1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 2 i mimo wezwania nie zostało uzupełnione w wyznaczonym terminie,
- 2) statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.

5.¹¹⁸⁾ Osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana zgłosić organowi, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 14 dni zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po wpisie do ewidencji. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 83. 1. Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadkach:

- 1) niepodjęcia działalności przez szkołę lub placówkę w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji,
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę lub placówkę, prowadzenia działalności oświatowej,
- 3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki jest sprzeczna z przepisami ustawy lub statutem, a w szkole podstawowej są także nie wypełniane zobowiązania, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 6 — jeżeli osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do poleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
- 4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa,
- 5)¹¹⁹⁾ zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę przez okres dłuższy niż trzy miesiące.

2. Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji, w terminie określonym w decyzji i jest równoznaczne z likwidacją szkoły lub placówki.

Art. 83a.¹²⁰⁾ Działalność oświatowa nie obejmująca prowadzenia szkoły lub placówki może być podejmo-

wana na zasadach określonych w przepisach o działalności gospodarczej.

Art. 84. 1. Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.

2. Statut szkoły lub placówki powinien określać:

- 1) nazwę, typ szkoły lub cel placówki oraz ich zadania,
- 2) osobę prowadzącą szkołę lub placówkę,
- 3) organy szkoły lub placówki oraz zakres ich zadań,
- 4) organizację szkoły lub placówki,
- 5)¹²¹⁾ prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki,
- 6) sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność szkoły lub placówki,
- 7)¹²²⁾ zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki.

3.¹²³⁾ Osoba prowadząca szkołę lub placówkę może ją zlikwidować z końcem roku szkolnego. W tym przypadku osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest zobowiązana co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze i przyczynach likwidacji: rodziców uczniów, organ, o którym mowa w art. 82 ust. 1, oraz gminę, na której terenie jest położona szkoła lub placówka.

4.¹²⁴⁾ Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły przekazuje się organowi prowadzącemu ewidencję, do której była wpisana szkoła. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji podlega wykreśleniu.

Art. 85. 1. Szkole podstawowej niepublicznej, założonej zgodnie z art. 82 ust. 1–3, przysługują uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności.

2.¹²⁵⁾ Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę podstawową oraz szkołę ponadpodstawową, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej, jest obowiązany sprawdzić spełnienie warunków określonych w art. 82 ust. 2 pkt 6.

3. Kurator oświaty na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną, nie posiadającą uprawnień szkoły publicznej, nadaje szkole, w drodze decyzji, uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli stwierdzi spełnienie przez tę szkołę warunków określonych w art. 7 ust. 3.

Art. 86. 1.¹²⁶⁾ Minister Edukacji Narodowej może, w drodze decyzji, nadać uprawnienia szkoły publicznej

¹¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 59 lit. a) tiret drugiej ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 60 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 61 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 56 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 56 lit. e) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 57 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 58 ustawy wymienionej w przypisie 1.

szkole nie spełniającej warunków określonych w art. 7 ust. 3, w szczególności, jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

2.¹²⁷⁾ Minister Edukacji Narodowej, nadając uprawnienia, o których mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły.

Art. 87.¹²⁸⁾ W stosunku do szkół artystycznych, medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej uprawnienia kuratora oświaty i Ministra Edukacji Narodowej, wymienione w art. 85 ust. 2 i 3 oraz art. 86, przysługują odpowiednio Ministrom: Kultury i Sztuki, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a w przypadku szkół wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 29 — właściwym ministrom.

Art. 88.¹²⁹⁾ Uprawnienia szkoły publicznej, uzyskane zgodnie z art. 85 ust. 1 lub 3, art. 86 ust. 1 i art. 87, mogą zostać cofnięte przez organ, który je nadał, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie ustalone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 3 lub określonych zgodnie z art. 86 ust. 2. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji i w przypadku szkoły podstawowej jest równoznaczne z jej likwidacją.

Art. 89.¹³⁰⁾ Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi sprawują właściwi kuratorzy oświaty i ministrowie lub podporządkowane im organy i jednostki, o których mowa w art. 35 ust. 2 i 3. Przepisy art. 33 stosuje się odpowiednio.

Art. 90. 1.¹³¹⁾ Niepubliczne przedszkola i szkoły podstawowe, z wyjątkiem przedszkoli i szkół podstawowych specjalnych oraz szkół podstawowych artystycznych, otrzymują dotacje z budżetu gminy.

2.¹³¹⁾ Niepubliczne przedszkola specjalne, szkoły podstawowe specjalne i artystyczne oraz ponadpodstawowe o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacje z budżetu państwa.

3.¹³²⁾ Dotacje, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują w wysokości 50% wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach lub szkołach publicznych tego samego typu w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę przedstawi organowi właściwemu do udzielania dotacji, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, planowaną liczbę uczniów.

4. Szczegółowe zasady ustalania wysokości i udzielania dotacji, o których mowa w ust. 1, określa właściwa gmina.

5. Minister Edukacji Narodowej, a w odniesieniu do szkół artystycznych Minister Kultury i Sztuki, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania wysokości i udzielania dotacji, o których mowa w ust. 2.

6.¹³³⁾ Szkoły niepubliczne nie posiadające uprawnień szkoły publicznej oraz placówki niepubliczne mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa na zasadach i warunkach określonych przez Ministra Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

7. Zwolnienia z podatków i opłat, o których mowa w art. 81, stosuje się również do szkół i placówek niepublicznych.

Rozdział 9

Przepisy szczególne

Art. 91. 1. Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie gminy.

2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki, formy, tryb przyznawania i wypłacania oraz wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1.

Art. 92. 1.¹³⁴⁾ Uczniowie mają prawo do opieki zdrowotnej, a w szczególności do korzystania z bezpłatnych świadczeń leczniczych i rehabilitacyjnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, zakres, organizację oraz formę opieki zdrowotnej nad uczniami.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do szkół i placówek kształcenia dorosłych.

Art. 92a.¹³⁵⁾ 1. W czasie wolnym od zajęć szkolnych dla uczniów mogą być organizowane kolonie, obozy i inne formy wypoczynku.

2. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania.

Art. 93. 1. Świadectwa ukończenia szkoły oraz świadectwa maturalne uzyskane za granicą uznaje się za równoważne świadectwom ukończenia odpowiednich szkół publicznych i świadectwom dojrzałości określonym w ustawie, na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

2. W razie braku odpowiednich umów międzynarodowych, świadectwa, o których mowa w ust. 1, mogą być w drodze nostryfikacji uznane za równoważne odpowiednim świadectwom określonym w ustawie.

3. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu

¹²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 61 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 63 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 67 ustawy wymienionej w przypisie 1.

z właściwymi ministrami określa zasady i tryb nostryfikacji świadectw.

Art. 94. 1. Kształcenie uczniów oraz doskonalenie nauczycieli może odbywać się za granicą, na podstawie umów międzynarodowych lub zaproszenia podmiotów zagranicznych.

2. Minister Edukacji Narodowej określa zasady i warunki kierowania uczniów i nauczycieli za granicę w celach określonych w ust. 1.

Art. 95. Minister Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zasady i warunki zatrudnienia w szkołach i placówkach publicznych nauczycieli nie będących obywatelami polskimi.

Art. 96. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przedsięwzięcia i środki dla zmniejszania różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza między ośrodkami wielkomiejskimi i wiejskimi.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 97. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 98. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 99. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 100. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 101. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 102. (pominięty¹³⁶⁾).

Art. 103. (pominięty¹³⁶⁾).

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 104. 1.¹³⁷⁾ Prowadzenie szkół podstawowych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych (w tym szkół przy zakładach karnych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich) i artystycznych, przechodzi do obowiązkowych zadań własnych gmin z dniem 1 stycznia 1994 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2.¹³⁸⁾ Gmina może ustalić inny termin przejęcia szkół niż określony w ust. 1, nie później jednak niż 1 stycznia 1996 r. O nieprzejęciu prowadzenia szkół podstawowych z dniem 1 stycznia 1994 r. gmina zawiadamia właściwego kuratora oświaty do dnia 30 grudnia 1993 r.

3. (skreślony)¹³⁹⁾.

4.¹⁴⁰⁾ Prowadzenie szkół ponadpodstawowych, szkół artystycznych I stopnia oraz placówek może być

przekazane gminie, na jej wniosek, jako zadanie własne, za zgodą organu prowadzącego szkołę oraz po zawiadomieniu właściwego kuratora oświaty co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przejęcia.

5. Składniki majątkowe szkół przekazanych w trybie określonym w ust. 2 i 4 wchodzi w skład mienia komunalnego z dniem przekazania.

6.¹⁴¹⁾ Do dnia 31 grudnia 1995 r. niepubliczne szkoły podstawowe otrzymują dotacje z budżetu państwa na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 5.

7.¹⁴²⁾ Do czasu przejęcia przez gminy szkół podstawowych, określonych w ust. 1, w skład komisji przeprowadzającej konkurs na dyrektora szkoły podstawowej wchodzi dwóch przedstawicieli właściwej gminy, jeżeli konkurs na dyrektora szkoły przeprowadza inny niż gmina organ prowadzący szkołę.

Art. 105. Zadanie własne gmin w zakresie prowadzenia przedszkoli, o którym mowa w art. 5 ust. 5, staje się zadaniem obowiązkowym z dniem 1 stycznia 1992 r.

Art. 106. Działające w dniu wejścia w życie ustawy szkoły państwowe lub prowadzone przez gminy stają się szkołami publicznymi w rozumieniu ustawy.

Art. 107. 1. Domy małego dziecka działające w dniu wejścia w życie ustawy z dniem 1 stycznia 1993 r. przekształca się w placówki opiekuńczo-wychowawcze określone w ustawie, prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej i podporządkowane mu organy.

2. Rada Ministrów określi szczegółowo zasady i tryb przekształcania domów małego dziecka w placówki opiekuńczo-wychowawcze, o których mowa w ust. 1.

Art. 108.¹⁴³⁾ 1. Nauczyciele, którym przed dniem wejścia w życie ustawy powierzono funkcje dyrektora w szkołach lub placówkach publicznych, wykonują te funkcje do dnia 31 sierpnia roku szkolnego, w którym został przeprowadzony konkurs na dyrektora tej szkoły lub placówki publicznej, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 1994 r.

2. W przypadku szkół podstawowych przejmowanych przez gminy w terminie wcześniejszym niż określony w art. 104 ust. 1 dyrektorzy tych szkół wykonują swoje funkcje nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia tego roku kalendarzowego, w którym gmina przejmuje szkołę.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą nauczycieli, którym funkcje dyrektorów szkół lub placówek publicznych powierzono w drodze konkursu. Nauczyciele ci wykonują funkcje dyrektorów nie dłużej niż 5 lat od dnia powierzenia.

Art. 109. 1. Osoby pełniące w dniu wejścia w życie ustawy funkcje kuratorów oświaty i wychowania stają się kuratorami oświaty, o których mowa w ustawie.

¹³⁶⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

¹³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 127, poz. 585), która weszła w życie z dniem 22 grudnia 1993 r.

¹³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 137.

¹³⁹⁾ Przez art. 1 pkt 68 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 137.

¹⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 91.

¹⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 91.

2. Pracownicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy w kuratoriach oświaty i wychowania stają się pracownikami kuratoriów oświaty, o których mowa w ustawie.

Art. 110. 1.¹⁴⁴⁾ Osoby prawne i fizyczne prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy szkoły lub placówki niepaństwowe dostosują zasady działania tych szkół lub placówek do wymogów określonych w niniejszej ustawie w terminie do dnia 31 sierpnia 1992 r.

2.¹⁴⁵⁾ Z zastrzeżeniem ust. 3 szkoły, o których mowa w ust. 1, stają się szkołami niepublicznymi w rozumieniu ustawy i podlegają z urzędu wpisowi do ewidencji wymienionej w art. 82 ust. 1.

3.¹⁴⁵⁾ Na wniosek osoby prowadzącej szkołę kurator oświaty w drodze decyzji uznaje szkołę, o której mowa w ust. 1, za szkołę publiczną, jeżeli stwierdzi spełnienie przez szkołę warunków określonych odpowiednio w art. 6 lub art. 7 ust. 1. Przepisów art. 58 ust. 3 i 4 nie stosuje się.

Art. 111. Statuty szkół i placówek państwowych działających w dniu wejścia w życie ustawy powinny być dostosowane do wymogów tej ustawy do dnia 31 sierpnia 1992 r.

¹⁴⁴⁾ Według numeracji ustalonej przez art. 1 pkt 5 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 91.

¹⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 91.

Art. 112. (uchylony¹⁴⁶⁾).

Art. 113. 1. (wygasł¹⁴⁷⁾).

2. Dotychczasowe uprawnienia do prowadzenia szkół i innych placówek, wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 114 pkt 2, pozostają w mocy do czasu wydania przepisów przewidzianych w art. 29 niniejszej ustawy.

Art. 114. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 23 marca 1956 r. o obowiązku szkolnym (Dz. U. Nr 9, poz. 52, z 1961 r. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192),
- 2) ustawa z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1972 r. Nr 16, poz. 114, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1984 r. Nr 49, poz. 253, z 1989 r. Nr 29, poz. 155 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 197 i 198).

Art. 115. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,¹⁴⁸⁾ z tym że przepisy rozdziału 7 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.

¹⁴⁶⁾ Przez art. 9 ust. 2 pkt 17 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1993 r.

¹⁴⁷⁾ Gdyż utrzymywał w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 1992 r.; tekst przepisu zamieszczono w obwieszczeniu.

¹⁴⁸⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 25 października 1991 r.